

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.002.04.2016

P/16/093

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/16/093 – Bezpieczeństwo obiektów infrastruktury krytycznej.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi

Kontroler Krzysztof Serwa, specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 97982 z dnia 25.01.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi¹ ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź

Kierownik jednostki kontrolowanej Zbigniew Włodzimierz Rau, Wojewoda Łódzki

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

Wojewoda Łódzki na podstawie z art. 5b ust. 8 ustawy o zarządzaniu kryzysowym poinformował starostów województwa łódzkiego o znajdujących się na terenie ich powiatów, obiektach infrastruktury krytycznej³. Realizując obowiązek wynikający z art. 14 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy o zarządzaniu kryzysowym, przekazał starostom województwa łódzkiego zalecenia do powiatowych planów zarządzania kryzysowego⁴. W przekazanych zaleceniach Wojewoda Łódzki wskazał m.in. na konieczność opracowania załączników funkcjonalnych, obejmujących zagadnienia dotyczące IK. Zobowiązał także starostów do wydania organom gmin zaleceń do gminnych planów zarządzania kryzysowego⁵. Do czasu zakończenia kontroli NIK starostowie zaktualizowali tylko 8 z 24 powiatowych planów zarządzania kryzysowego. Zaktualizowane plany z pozostałych powiatów nie zostały przedłożone do zatwierdzenia przez Wojewodę Łódzkiego. Nieskuteczne – zdaniem NIK – okazały się zatem podejmowane przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego⁶ działania, zobowiązujące i ponaglące starostów do przedłożenia planów zarządzania

¹ Zwany dalej Urzędem.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmierne utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Zwanej dalej IK

⁴ Dalej PPZK

⁵ Dalej GPZK.

⁶ Zwanego dalej WBIZK ŁUW

kryzysowego dla wszystkich powiatów województwa łódzkiego. Przedłożone plany były oceniane pod względem formalnym i merytorycznym, przez WBiZK ŁUW.

W czerwcu 2015 r. Minister Administracji i Cyfryzacji zatwierdził – zaktualizowany – Wojewódzki Plan Zarządzania Kryzysowego⁷ dla województwa łódzkiego. WPZK zawierał elementy wymagane przepisem art. 5 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym⁸ i został opracowany zgodnie z zarządzeniem nr 23 Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego⁹. W WPZK określone zostały m.in. charakterystyka zagrożeń z oceną ryzyka ich wystąpienia oraz przedsięwzięcia podejmowane w przypadku wystąpienia zagrożeń. W załącznikach funkcjonalnych zawarte zostały m.in. informacje dotyczące organizacji systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania o ich wystąpieniu, organizacji działań różnych służb w sytuacji zdarzeń kryzysowych, priorytetów w zakresie ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej.

W terminie wymaganym art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym¹⁰ Wojewoda Łódzki przedłożył do zatwierdzenia przez Ministra Administracji i Cyfryzacji zaktualizowany WPZK. Ze względu na opracowanie projektu na podstawie nieaktualnych wytycznych, przedłożony WPZK nie został wówczas zatwierdzony. Dopiero WPZK – ponownie zaktualizowany według obowiązujących wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego – został zatwierdzony w czerwcu 2015 r. W efekcie zatwierdzenie WPZK przez Ministra Administracji i Cyfryzacji nastąpiło po upływie terminu ustalonego w art. 5 ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, co było spowodowane nierzetelnym działaniem pracowników WBiZK ŁUW.

WPZK określał procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, wymagane art. 5 ust. 2 pkt 3 lit a ustawy o zarządzaniu kryzysowym. W załączniku funkcjonalnym do WPZK nie wskazano jednak działań odnoszących się bezpośrednio do ochrony obiektów IK, co było niezgodne z wytycznymi Ministra Administracji i Cyfryzacji do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego. Pomimo tej niezgodności plan uzyskał akceptację ministra.

Realizując zadanie ustalone w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o zarządzaniu kryzysowym służby Wojewody Łódzkiego podejmowały wspólnie z operatorami obiektów IK, działania informacyjne, konsultacyjne i szkoleniowe. W wyniku tych działań m.in. opracowane zostały zasady współpracy w zakresie ochrony IK, zorganizowano spotkania w celu wymiany doświadczeń, na posiedzeniach Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego¹¹ omawiane były zdarzenia kryzysowe.

⁷ Zwany dalej WPZK

⁸ Dz.U. z 2013 r., poz. 1166 ze zm., dalej zwana ustawą o zarządzaniu kryzysowym.

⁹ Zarządzenie nr 23 Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego (Dz. Urz. MAiC z 2013 r. poz. 36- zwane dalej również zarządzeniem MAiC

¹⁰ Dz.U. z 2013 r., poz. 1166 ze zm., dalej zwana ustawą o zarządzaniu kryzysowym.

¹¹ Dalej WZZK

Podejmowane przez Wojewodę Łódzkiego działania w odniesieniu do zdarzeń o charakterze kryzysowym, jakie wystąpiły w latach 2015 i 2016 r. umożliwiły dokonanie prawidłowej oceny sytuacji oraz zaplanowanie środków właściwych dla zaistniałych okoliczności. Dotyczy to zdarzeń energetycznych powodujących ograniczenie dostaw energii elektrycznej w wyniku zmniejszenia jej produkcji oraz w wyniku awarii stacji energetycznej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja przez organy administracji publicznej zadań w zakresie zabezpieczenia obiektów infrastruktury krytycznej określonych w przepisach prawa

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 14 ust 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym organem właściwym w zakresie zarządzania kryzysowego na obszarze województwa łódzkiego był Wojewoda Łódzki. Do zadań Wojewody w sprawach zarządzania kryzysowego – stosownie do art. 14 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym – należała m.in. organizacja wykonania zadań z zakresu z ochrony infrastruktury krytycznej na obszarze województwa. Zadania te zostały zdefiniowane w art. 6 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym i dotyczyły m.in. gromadzenia i przetwarzania informacji o IK, opracowania i wdrażania procedur na wypadek wystąpienia zagrożeń IK oraz współpracy między administracją publiczną a właścicielami oraz posiadaczami samoistnymi i zależnymi obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej w zakresie jej ochrony. Stosownie do postanowień regulaminu organizacyjnego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi¹² - zadania te należały do kompetencji WBizK ŁUW.

(dowód: akta kontroli str. 4-10)

W latach 2013–2016 (do czasu zakończenia kontroli) Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa¹³ przekazał Wojewodzie 10 wyciągów z jednolitego wykazu obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład IK¹⁴ zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego, które określały m.in.: nazwę obiektu, instalacji lub urządzenia oraz jego lokalizację i dane operatora IK. Według wykazu sporządzonego na dzień 23 października 2015 r. na terenie województwa łódzkiego znajdowały się 23 obiekty IK. Dla 20 spośród nich Wojewoda Łódzki uzgodnił z operatorami Plany Ochrony Infrastruktury Krytycznej¹⁵. Dla pozostałych obiektów IK plany nie zostały przedstawione Wojewodzie do uzgodnienia.

(dowód: akta kontroli str. 11-20)

¹² Zarządzenie Wojewody Łódzkiego Nr 95/2011 z dnia 1 kwietnia 2011 r.

¹³ Dalej RCB

¹⁴ Dalej zwany Jednolitym Wykazem.

¹⁵ Dalej POIK

2. Działając w trybie art. 5b ust. 8 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, Wojewoda Łódzki przekazywał starostom z województwa łódzkiego niezbędne informacje dotyczące IK zlokalizowanej na terenie ich powiatu. Informacje były opracowane i przekazane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych¹⁶. Organy gmin nie były informowane o obiektach IK znajdujących się na ich terenie.

(dowód: akta kontroli str.21-28, 221-239)

Współpraca w zakresie IK pomiędzy Wojewodą a operatorami IK, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o zarządzaniu kryzysowym realizowana była poprzez:

- pozyskiwanie informacji o osobach odpowiedzialnych za utrzymanie kontaktów z podmiotami właściwymi w zakresie ochrony IK,
- zwoływanie posiedzeń WZZK w przypadku zdarzeń o charakterze kryzysowym,
- uzgadnianie POIK z operatorami IK,
- zorganizowanie w toku kontroli I Regionalnego Forum Ochrony Infrastruktury Krytycznej Województwa Łódzkiego¹⁷, którego celem było m.in. omówienie zagadnień dotyczących ochrony IK zlokalizowanej na terenie województwa (w tym m.in. NPOIK¹⁸ oraz procedury uzgadniania planów ochrony IK), przekazanie dobrych praktyk we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego¹⁹ z zarządcami obiektów IK oraz przekazanie informacji o realizowaniu zadań dotyczących ochrony IK na szczeblu wojewódzkim.

Efektami prowadzonych działań w zakresie współpracy z operatorami IK było stworzenie aktualnej bazy danych osób odpowiedzialnych za utrzymywanie kontaktów z podmiotami właściwymi w zakresie ochrony IK oraz uzgodnienie POIK dla 20 obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 148-155, 171-219)

3. W badanym okresie obowiązywał dla województwa łódzkiego WPZK, zatwierdzony w kwietniu 2012 r., a następnie zaktualizowany w 2015 r. i zatwierdzony przez Ministra Administracji i Cyfryzacji w dniu 1 czerwca 2015 r. Obowiązujący WPZK zawierał m.in.:

- charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, w tym dotyczących IK oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń,
- wykaz IK znajdującej się na terenie województwa łódzkiego (przechowywany z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych),
- priorytety w zakresie ochrony i odtwarzania IK,

W planie wskazano także sposób monitorowania poszczególnych kategorii zagrożeń, wraz z informacją o zakresie danych spodziewanych od każdego

¹⁶ Dz.U. 2010 Nr 182 poz. 1228 ze zm.

¹⁷ I Regionalne Forum Ochrony Infrastruktury Krytycznej Województwa Łódzkiego odbyło się 3 lutego 2016 r. w Urzędzie Wojewódzki w Łodzi z udziałem przedstawicieli: RCB, operatorów infrastruktury krytycznej z terenu województwa, samorządu powiatowego, policji, ABW. Dalej RFOIKWŁ.

¹⁸ Narodowy Plan Ochrony Infrastruktury Krytycznej

¹⁹ Zwane dalej jst

z podmiotów przy określonym zdarzeniu. Szczegółowy wykaz zagrożeń²⁰ dla IK stanowił załącznik do WPZK i zawierał informacje o rodzaju zagrożeń, prawdopodobieństwie wystąpienia, skutkach oraz ocenie ryzyka ich wystąpienia. Do WPZK załączona była dokumentacja dotycząca uzgodnień POIK z operatorami IK.

(dowód: akta kontroli str.30-145, 250-258)

4. Realizując obowiązek ustalony w art. 14 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy o zarządzaniu kryzysowym, Wojewoda Łódzki w dniu 1 sierpnia 2014 r. wydał zalecenia do PPZK oraz polecił starostom ich zaktualizowanie i przesłanie do zatwierdzenia. Zgodnie z zaleceniami PPZK winny zawierać m.in. charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia w tym dotyczących IK, mapy ryzyka i mapy zagrożeń. Ponadto załączniki funkcjonalne do planu powinny zawierać m. in. procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym związane z ochroną IK i priorytety ochrony i odtwarzania IK. Starostowie województwa łódzkiego, na terenie, których zlokalizowane były obiekty IK w latach 2014 – 2016 zobowiązani byli wdrożyć otrzymane od Wojewody zalecenia, poprzez aktualizację własnych PPZK oraz przedłożyć Wojewodzie zaktualizowane plany do zatwierdzenia, zgodnie z art. 17 ust 2. pkt. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Starostowie zobowiązani zostali również do wydania gminom zaleceń do GPZK. Wojewoda Łódzki monitorował wykonywanie przez starostów obowiązków związanych z opracowaniem i zatwierdzeniem PPZK. W październiku 2015 r. Wojewoda Łódzki – wobec faktu przekroczenia wyznaczonego terminu aktualizacji planów – zobowiązał wszystkich starostów i prezydentów miast na prawach powiatu do przesłania PPZK do zatwierdzenia. Efekty tych działań były jednak ograniczone, bowiem do zatwierdzenia przekazano osiem z 24 PPZK, z których trzy miały na swoim terenie IK. W związku z trwającą procedurą weryfikacji, do dnia zakończenia kontroli żaden PPZK nie został zatwierdzony.

(dowód: akta kontroli str. 141-149,220-222)

NIK zwraca uwagę, że należy ponownie zobowiązać starostów, którzy nie przekazali do zatwierdzenia zaktualizowanych powiatowych planów zarządzania kryzysowego do ich jak najszybszej aktualizacji.

5. Zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym ochrona infrastruktury krytycznej obejmuje działania zapewniające funkcjonalność, ciągłość działań i integralność infrastruktury krytycznej, mające na celu zapobieganie zagrożeniom, ryzykom lub słabym punktom oraz ograniczenie i neutralizację ich skutków, a także szybkie odtworzenie infrastruktury na wypadek awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie. W latach 2013-2016 (do zakończenia kontroli) podejmowano działania związane z wystąpieniem następujących zagrożeń:

²⁰ Dalej Wykaz

- a) W okresie od 1 września do 22 listopada 2013 r. miała miejsce w obiekcie będącym IK kradzież dwóch pojemników zawierających źródła izotopowe (PRJ 1000 i PRJ 500).

Po otrzymaniu od operatora IK w dniu 27 listopada 2013 r. informacji o zdarzeniu, Wojewoda Łódzki w trybie doraźnym zwołał 29 listopada 2013 r. posiedzenie WCZK²¹. Na posiedzeniu zwrócono uwagę na konieczność stałej wymiany informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w poszukiwania pojemników, jak również wzmocnienie nadzoru u operatora IK. Podkreślono, iż podczas zdarzenia zawiodły procedury dotyczące wymiany informacji pomiędzy Operatorem IK a służbami administracji publicznej. Dyrektor WBiZK ŁUW poinformował, że zainteresowanie zdarzeniem wynikało z obowiązków Wojewody zawartych w art. 14 ust. 6 pkt 1 i 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Zaginięcie źródeł promieniowania mogło grozić wystąpieniem sytuacji kryzysowej, jednakże nie wymagało uruchomienia procedur związanych z zagrożeniem radioaktywnym, gdyż takie zagrożenie nie wystąpiło. Zdaniem NIK działania podjęte przez Wojewodę były adekwatne do zaistniałej sytuacji.

(dowód: akta kontroli str.152-155,171-178, 241-249)

- b) W sierpniu 2015 r. odnotowano ograniczenia w dostawie energii elektrycznej m.in. na terenie całego kraju, związane z brakiem wody do instalacji chłodzenia i wysoką temperaturą otoczenia. Zdarzenia powodujące ograniczenia w produkcji energii elektrycznej w Elektrowni Bełchatów nie miały związku z warunkami atmosferycznymi, były natomiast wynikiem wyłączeń bloków energetycznych w ramach planowych remontów oraz awarii jakie wystąpiły w tym czasie.

W celu omówienia sytuacji związanej z wprowadzeniem przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej Łódzki zorganizował w dniu 12 sierpnia 2015 r. spotkanie WZZK. Spotkanie dedykowane było wdrożeniu ograniczeń oraz efektywnej współpracy dla przygotowania dystrybutorów (PGE Dystrybucja) do planowych ograniczeń mocy. WBiZK ŁUW pozytywnie ocenił wymianę informacji oraz współdziałanie w czasie, kiedy występowały ograniczenia, między WCZK a operatorami IK. Zwrócił natomiast uwagę na występujące trudności w zakresie wymiany informacji pomiędzy odbiorcami energii (firmami produkcyjnymi) a dystrybutorami (PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź-Teren). W szczególności dotyczyło to systemu powiadamiania odbiorców energii o ograniczeniach w dostawach energii. Mając na uwadze występujące trudności Wojewoda Łódzki zwrócił się do operatora o usprawnienie systemu powiadamiania odbiorców o ograniczeniach w dostawach energii elektrycznej, dzięki czemu możliwe byłoby lepsze i bez szkody dla zatrudnianych pracowników reagowanie na trudności i zapobieganie ich skutkom. W odpowiedzi na te działania operator zobowiązał się do stworzenia bazy danych kontaktowych

²¹ powołanego zarządzeniem nr 283/2010 Wojewody Łódzkiego z dnia 4 października 2010 r. w sprawie określenia składu, organizacji, siedziby oraz trybu pracy Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego

z odbiorcami objętych ograniczeniami, niezależnie od stosowanego systemowego powiadamiania o obowiązującym planie ograniczeń.

(dowód: akta kontroli str.152-155, 220-249)

c) W dniu 15 stycznia 2016 r. miała miejsce awaria energetyczna na terenie Miasta Łodzi. Przyczyną awarii były problemy w funkcjonowaniu stacji energetycznej Łódź-Śródmieście i Milionowa, które obejmowały zasięgiem centrum miasta. Wojewoda Łódzki zwołał posiedzenie WZZK, aby omówić przyczyny i skutki awarii energetycznej.

Po zaistnieniu zdarzenia i wykluczeniu wewnętrznych przyczyn zaniku zasilania w urzędzie WCZK nawiązało kontakt telefoniczny z PGE Dystrybucja S.A. oraz Urzędem Miasta Łodzi w celu ustalenia powodów awarii. W dniu 19 stycznia 2016 r. miało miejsce spotkanie, które było poświęcone analizie przyczyn, konsekwencji, zasięgowi awarii energetycznej oraz czynnościom, które były podjęte w tym czasie. Efektem spotkania były dalsze działania:

- PGE Dystrybucja S.A. wyjaśniło przyczyny awarii, o czym poinformowało WBizK ŁUW w lutym 2016 r.,
- Urząd Miasta Łodzi podjął współpracę z Zarządem Dróg i Transportu w Łodzi w celu określenia możliwości wyposażenia sygnalizacji świetlnej głównych skrzyżowań w awaryjne źródło zasilania,
- WCZK uzupełniło grupę odbiorców wiadomości SMS o nadzwyczajnych zagrożeniach w województwie łódzkim o numery telefonów osób, które wskazał Urząd Marszałkowski w Łodzi.

Działania służb Wojewody dotyczące zdarzeń energetycznych wymienionych w pkt 5 ppkt b i c wystąpienia podjęte były w trybie ustalonym procedurą reagowania kryzysowego PRK-14 – Postępowanie w przypadku wystąpienia zakłóceń w dostawach energii elektrycznej zamieszczonej w WPZK. Procedura dotyczyła koordynacji działań służb, inspekcji, straży i innych podmiotów w przypadku wystąpienia przerw w dostawach energii elektrycznej dla dużej grupy mieszkańców. Procedura ustalała zadania w zakresach:

- przekazywania informacji o zaistniałym zdarzeniu i potencjalnych skutkach osobom funkcyjnym Urzędu oraz podmiotom współpracującym,
- działań mających na celu likwidację zagrożenia spowodowanego przerwą w dostawach energii elektrycznej oraz jego skutków,
- monitorowania przebiegu sytuacji zagrożenia.

Dla poszczególnych zadań wskazano wykonawcę, ewentualnych uczestników danego zadania oraz sposób jego realizacji²².

W ocenie NIK zastosowana przez Wojewodę procedura z zakresu zarządzania kryzysowego PRK-14 – Postępowanie w przypadku wystąpienia zakłóceń

²² Sposób realizacji odwoływał się do szczegółowych modułów zadaniowych, które zawierały w sposób wyczerpujący opisane sposoby postępowania w sytuacjach wystąpienia zagrożeń w zależności od poziomu zagrożenia (trzy stopnie alarmowe).

w dostawach energii elektrycznej, a zawarta w WPZK była skuteczna w odniesieniu do zaistniałych okoliczności.

(dowód: akta kontroli str.152-249)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie bezpieczeństwa obiektów IK, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zgodnie z art. 5 ust 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym plan zarządzania kryzysowego podlega systematycznej aktualizacji, a cykl planowania nie może być dłuższy niż dwa lata. W badanym okresie obowiązywały: WPZK zatwierdzony w kwietniu 2012 r., a następnie zaktualizowany i zatwierdzony przez Ministra Administracji i Cyfryzacji w czerwcu 2015 r. Wojewoda Łódzki przedłożył w 2014 r. do zatwierdzenia Ministrowi Administracji i Cyfryzacji zaktualizowany WPZK. Ze względu na niespełnienie wymogów formalnych zawartych w art. 5 ustawy o zarządzaniu kryzysowym w odniesieniu do zagadnień ochrony infrastruktury krytycznej oraz nieuwzględnienie zarządzenia nr 23 MAiC w sprawie wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego, WPZK nie został zatwierdzony przez ministra.

Dyrektor WBiZK ŁUW wyjaśnił, że przyczyną nieprawidłowego przygotowania aktualizacji WPZK był błąd pracownika WCZK, który nie zauważył nowych wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego, nadesłanych w grudniu 2013 r. Błąd nie został skorygowany w trybie nadzoru służbowego.

Po odmowie zatwierdzenia przedłożonego WPZK, WBiZK ŁUW podjął prace zmierzające do opracowania WPZK na podstawie obowiązujących wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego. Efektem tych działań było przesłanie do Ministra zaktualizowanego WPZK i jego zatwierdzenie w dniu 1 czerwca 2015 r.

Zatwierdzenie przez MAiC zaktualizowanego WPZK nastąpiło po terminie ustalonym w art. 5 ust 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, tj. po upływie 2 lat od poprzedniej aktualizacji.

(dowód: akta kontroli str.250-258)

2. W załączniku funkcjonalnym do zatwierdzonego przez Ministra Administracji i Cyfryzacji w czerwcu 2015 r. WPZK zostały wskazane – jako mające zastosowanie w sytuacjach kryzysowych – procedury działania poszczególnych służb, straży i inspekcji, realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego. Jednakże w procedurach brak było odniesienia do ochrony obiektów IK. Procedury dedykowane do ochrony obiektów IK były wymagane art. 5 ust. 2 pkt 3 lit. a ustawy o zarządzaniu kryzysowym oraz zarządzeniem MAiC w sprawie wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego.

Odpowiedzialny za sporządzenie WPZK Dyrektor WBiZK ŁUW wyjaśnił, że zatwierdzenie planu przez ministra oraz pochlebna opinia dotycząca zawartości dokumentu w części dotyczącej IK utwierdziło autorów w przekonaniu, że nie jest zasadnym tworzenie w dokumencie dodatkowych procedur realizacji zadań, gdyż że

istniejące w pełni odpowiadają zagrożeniom ujętym w WPZK i POIK. Ponadto zgodnie z § 2, ust. 3 pkt 3 lit. a oraz § 2 ust. 3 pkt 4 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie planów ochrony infrastruktury krytycznej, zagrożenia charakterystyczne dla poszczególnych obiektów IK, przewidywane scenariusze rozwoju zdarzeń jak również warianty działania w sytuacji zagrożenia są określone szczegółowo w POIK.

(dowód: akta kontroli str. 30-145, 250-258)

Niewskazanie w załączniku funkcjonalnym WPZK działań dotyczących ochrony obiektów IK – w ocenie NIK – może mieć niekorzystny wpływ na skuteczność służb Wojewody w sytuacji wystąpienia zdarzeń będących zagrożeniem bezpieczeństwa obiektów IK, znajdujących się na terenie województwa łódzkiego.

IV. Uwagi i wnioski

Zgodnie z art. 5b ust. 8 ustawy o zarządzaniu kryzysowym właściwi wojewodowie, jeżeli istnieje potrzeba wynikająca z wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego, są upoważnieni do przekazywania niezbędnej informacji o infrastrukturze krytycznej na terenie województwa właściwemu organowi administracji publicznej działającemu na tym terenie, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych. Wobec powyższego ww. przepis daje Wojewodzie możliwość ale nie wskazuje wprost obowiązku przekazywania informacji o obiektach IK do gmin. Zdaniem NIK uzasadnione jest ustalenie zasad i trybu przekazywania do gmin informacji o obiektach IK.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²³, wnosi o:

1. Uzgodnienie ze starostami procedury informowania gmin na terenie województwa o wykazie obiektów IK znajdujących się na ich terenie.
2. Dostosowanie WPZK do wymogów określonych art. 5 ust. 2 pkt 3 lit. a ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

²³ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 26 kwietnia 2016 r.

Kontroler
Krzysztof Serwa
Specjalista kp.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
Podpis

